

TYÖNHAKU JA TYÖSKENTELY PORTUGALI SSA

Yleistä

Portugalissa on noin 10,6 miljoonaa asukasta ja pääkaupunki on Lissabon. Portugaliin kuuluvat myös autonomiset alueet Madeira ja Azorit. Maan virallinen kieli on portugali ja valuutta euro.

Työmarkkinat

Portugalin työttömyysaste on 12,6 % (Eurostat, huhtikuu 2011). Naisten työttömyysaste on 11,9 %, miesten 9,9 % ja alle 25-vuotiaiden 20 %. Työpaikkoja on tarjolla turismin palveluksessa sekä hotelli- ja ravintola-alalla (kokkeja, keittiöapulaisia, tarjoiluhenkilökuntaa, huonesiivoojia, vastaanottovirkailijoita). Näiden alojen työt ovat usein kausiluonteisia. Kausiluontoista työtä on myös tarjolla maataloudessa, erityisesti hedelmien ja kasvien keruutyötä. Työtä on tarjolla terveydenhuoltoalalla, erityisesti lääkäreistä on pulaa. Samoin pulaa on IT-alan työntekijöistä (insinöörit), joilla on alaan liittyvää erikoisosaamista. Erityisesti tarvetta on Call Center –työntekijöistä.

Työnhaku

Portugalin työhallinnolla IEFP (Instituto de Emprego e Formação Profissional) on 86 toimiston verkosto (yhteystiedot löytyvät www.iefp.pt). Voidaksesi rekisteröityä työnhakijaksi, ota mukaasi voimassa oleva passi tai henkilökortti. Työpaikkoja löytyy osoitteesta www.netemprego.gov.pt. Tietoja Portugalin työmarkkinoista ja työskentelyoloista löytyy myös EURES-portaalista: eures.europa.eu (Eläminen ja työskentely).

Portugalissa on myös yksityisiä tilapäistyönvälityksiä, auktorisoitujen välitysten yhteystiedot löytyvät www.iefp.pt. Työpaikkoja löytyy myös sanomalehdistä mm. Diário de Notícias <http://dn.sapo.pt>, Público www.publico.pt, Jornal de Notícias <http://jn.sapo.pt/paginainicial>, ja Correio da Manhã www.correioamanha.pt. Näissä lehdissä on eri alojen työpaikkoja päivittäin. Expresso-*viikkolehde*sä julkaistaan korkeampaa koulutusta vaativia työpaikkoja (johto- ja asiantuntijatehtäviä). Nettiosoitteita: <http://classificadoscm.xl.pt> (> emprego), www.netjobs.pt, www.expressoemprego.pt. HUOM! Työn löytäminen ilman portugalin kielen taitoa on vaikeaa! Muidenkin kielten taito on eduksi (englanti, espanja, ranska tai saksa), erityisesti turismin palveluksessa.

Lupamenettelyt

Voimassa oleva kuvallinen henkilökortti tai passi riittää (passi edelleen kätevin), jos oleskelu Portugalissa kestää alle 3 kuukautta. Jos jää maahan yli 3 kuukaudeksi, on annettava rekisteröintitodistus. Rekisteröinti tehdään lähimmässä SEF:n (maahanmuuttovirasto) toimistossa tai asuinpaikkakunnan kaupungin/kunnan (town/municipality council) virastossa viimeistään ensimmäisen kolmen kuukauden jakson viimeisten 30 päivän sisällä. Rekisteröintitodistus myönnetään viideksi vuodeksi tai oleskeluajaksi (jos oleskelu kestää alle 5 vuotta). Rekisteröinti edellyttää, että hakijalla on voimassa oleva työsuhde, toimii yrittäjänä tai muutoin pystyy todistamaan, että on riittävä toimeentulo oleskelun ajaksi. Lisätietoja saa Serviço de Estrangeiros e Fronteiras www.sef.pt.

Verotus

On hyvä selvittää verotusasiat perusteellisesti työnantajan kanssa, ennen kuin ottaa työn vastaan. Aloittaessasi työn Portugalissa, ota yhteys oman alueen veroviranomaiseen saadaksesi verokortin (Cartão de Contribuinte). Portugalissa henkilökohtainen tulovero (IRS) määräytyy vuositulon mukaan. Lisätietoja: www.portaldasfinancas.gov.pt. Kannattaa myös ennen lähtöä ottaa Suomessa yhteyttä verotoimistoon ns. kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi. Lisätietoja: www.vero.fi.

Sosiaaliturva

EU-maista toiseen muuttavien sosiaaliturvaa koordinoi EY-asetus 883/2004. Asetuksen perusteella ratkaistaan, minkä maan sosiaaliturvan piiriin EU:n alueella liikkuva henkilö kuuluu. Pääsääntö on, että työntekijänä kuulut työskentelymaasi sosiaaliturvan piiriin. Jollet työskentele, oikeutesi sosiaaliturvaan määräytyy asuinvaltiosi lainsäädännön mukaan. Työnhakijan kannattaa ottaa mukaan Kelasta haettava eurooppalainen sairaanhoitokortti, joka antaa oikeuden perusterveydenhuoltoon ennen työn löytymistä. Lisätietoa suomalaisen sosiaaliturvan siirrosta tai uuden maan järjestelmään liittymisestä sekä sairaanhoitokortin hakulomakkeen saa Kelasta www.kela.fi.

Portugalissa on yleinen sosiaaliturvajärjestelmä, jota hallinnoi Instituto de Segurança Social. Saadaksesi etuuksia työntekijän on rekisteröidyttävä yleiseen sosiaaliturvajärjestelmään (sosiaaliturvakortti). Työnantajan on maksettava 23,75 %:n sosiaaliturvamaksu ja työntekijä maksaa 11 %:n sosiaaliturvamaksun, joka peritään bruttopalkasta. Lisätietoja: www.seg-social.pt

Terveystieteiden palveluja hallinnoi Serviço Nacional de Saúde (SNS). Saadaksesi palveluja, sinun on rekisteröidyttävä asuinpaikkakuntasi terveyskeskuksessa heti työn aloitettua. Terveyskeskus myöntää SNS-käyttäjäkortin ja antaa perhelääkärisi (médico de família) yhteystiedot. Lisätietoja: www.portaldasaude.pt.

Jos jää työttömäksi Portugalissa, kannattaa ilmoittautua heti työnhakijaksi paikalliseen työvoimatoimistoon, jossa tutkitaan oikeus työttömyysturvaan. Jos työskentely Portugalissa on kestänyt vähemmän aikaa kuin vaadittava työssäoloaika, otetaan huomioon Suomessa tehty työ. Tätä varten tarvitaan Suomesta U1-lomake, jonka saa Kelasta tai työttömyyskassalta.

Jos työnhakija siirtää suomalaisen työttömyyspäivärahasa Portugalisiin kolmen kuukauden työhaun ajaksi U2-lomakkeella, hänen tulee ilmoittautua paikallisessa työvoimatoimistossa seitsemän päivän kuluessa siitä, kun on lähtenyt Suomesta. Lisätietoja: www.tyj.fi (työttömyysturva ja työ ulkomailla) ja www.kela.fi (Maasta- ja maahanmuutto).

Asuminen

Asunnon löytäminen etenkin isoissa kaupungeissa ja turistialueilla on vaikeaa ja kallista. Asunnon etsiminen on syytä aloittaa jo ennen kuin matkustaa Portugaliin. Kannattaa aina kysyä työnantajalta apua asunnon hankinnassa. Asuntoilmoituksia löytyy valtakunnallisista ja paikallisista lehdistä. Englanninkielisiä asuntoilmoituksia voi löytyä esim. Portugal News -lehdestä (www.thenews.net/property). Asunnon etsimisessä voi käyttää myös asunnonvälitystoimistoja, mutta ensin on varmistettava, että välitystoimisto on auktorisoitu toimisto (Mediator Autorizado). Lisätietoja: www.apemip.pt, www.comprarcasa.pt, www.portaldahabitacao.pt, www.inci.pt.

Tutkintojen tunnustaminen

Tutkintojen ammatillisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomaisen koulutuksen tuoman ammatillisen kelpoisuuden ja pätevyyden tunnustamista. Lisätietoja Opetushallituksesta: www.oph.fi tai kansainvälisten ENIC (European Network of National Information Centres on Academic Recognition and Mobility) – ja NARIC (Network of National Academic Recognition Information Centres) - tiedonvaihtoverkostojen nettisivuilta: www.enic-naric.net.

Muita linkkejä

www.iefp.pt

www.finlandia.org.pt

www.visitportugal.com

www.finpro.fi

hyvä tietopaketti työskentelystä ja elämisestä Portugalissa (>EURES >English version >Living and working in Portugal)
Suomen Suurlähetystö Portugalissa
Portugali-foia
Maa- ja toimialatiedon alla tietoa Portugalin taloudesta ja työllisyydestä suomeksi

Päivitetty 06/2011